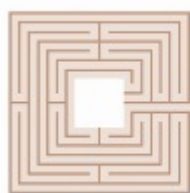

24. 10. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novela živnostenského zákona

Dne 1. 7. 2008 nabývá účinnosti novela živnostenského zákona. Novinkami, které přináší, jsou především rušení živnostenských listů a koncesních listin, rušení místní příslušnosti živnostenských úřadů, zavedení jediné volné živnosti, zavedení kratší praxe pro získání živnostenského oprávnění a v neposlední řadě také omezení oznamovací povinnosti podnikatele vůči živnostenským úřadům a zavedení živnostenského rejstříku.

CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ A SPOL.

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Účelem novely je především zjednodušení vstupu do podnikání začínajícím podnikatelům a zároveň usnadnění rozšíření či změny aktivit podnikatelům stávajícím. O co tedy v konkrétních případech jde?

Co se týče podmínek podnikání, je zákonem stále vyžadováno splnění tzv. všeobecných podmínek provozování živnosti. Kromě dosažení věku 18 let a způsobilosti k právním úkonům je to také podmínka bezúhonnosti. V rámci poslední zmiňované podmínky živnostenský zákon stanoví, že za bezúhonnou se nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena za úmyslný trestný čin k minimálně jednomu roku odnětí svobody nepodmíněně a dále osoba, která byla pravomocně odsouzena za úmyslný trestný čin spáchaný v souvislosti s podnikáním. Z výše uvedeného vyplývá, že zákon umožní podnikat tomu, kdo spáchal v souvislosti s podnikáním trestný čin nedbalostí. Bezúhonnost se úřadu prokazuje výpisem z rejstříku trestů ČR. Ulehčením pro podnikatele je fakt, že výpis si živnostenský úřad obstará sám a podnikatel jej tak již nemusí předkládat spolu s ohlášením či žádostí.

Nově je novelou umožněno podnikání nejen fyzickým osobám, kterým byl v ČR udělen azyl nebo doplňková ochrana, ale také jejich rodinným příslušníkům.

Změn dostalo také formální rozdělení živností. Pro minimální využívání se ze zákona vypouští institut provozování živnosti průmyslovým způsobem. Významnou změnou je zavedení jen jedné volné živnosti - „výroba obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ (namísto dosavadních 125) a v rámci této živnosti zavedení jednotlivých oborů, celkem osmdesáti. Znamená to tedy, že podnikatel získává živnostenské oprávnění k jediné volné živnosti a obor, popřípadě jeho změnu, má pak úřadu povinnost jen oznámit. Oznámení změny oboru není zpoplatněno. U řemeslných živností je podle stávající úpravy požadována čtyřletá praxe v oboru v případě, že chce zájemce podnikat na základě rekvalifikace. Novela tuto dobu zkracuje na jeden rok. Mimo jiné se také ruší kvalifikační zkoušky skládané před komisí složenou ze zástupců živnostenského úřadu, odborné střední školy a dalších institucí.

Významným zjednodušením komunikace podnikatele s živnostenskými úřady je zrušení místní příslušnosti těchto úřadů. Důsledkem je možnost podnikatele činit podání a vyřizovat informační

povinnosti na kterémkoli živnostenském úřadě na celém území republiky, bez ohledu na to, zda má podnikatel v jeho územním obvodu bydliště či sídlo. Informace budou úřady sdílet v rámci informačního systému živnostenského rejstříku. Činit podání mohou podnikatelé mimo jiné také prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (tzv. CZECH POINT). Kontaktní místo přijaté podání neprodleně doručí živnostenskému úřadu, který si podatel zvolí. Lhůta pro vyřízení podání však začíná běžet až momentem doručení podání živnostenskému úřadu, nikoli kontaktnímu místu. Novela dále stanoví, že oznamovací povinnost podnikatele se bude týkat změn jen takových údajů, které nejsou živnostenské úřady schopny získat z veřejných registrů (což je například obchodní rejstřík, rejstřík trestů, atd.). Místní příslušnost však zůstává zachována pro řízení o správních deliktech podle živnostenského zákona, dále pro provedení živnostenské kontroly, řízení o zrušení živnostenského oprávnění nebo pozastavení provozování živnosti.

V souvislosti s celkovou elektronizací systému veřejné správy slouží podnikateli při komunikaci s úřadem standardizované formuláře CRM (formuláře Centrálního registračního místa). Ty jsou běžně k dispozici na internetových stránkách městských úřadů, úřadů městských částí nebo v tištěné formě na kterémkoli živnostenském úřadu. K dispozici jsou formuláře pro následující konkrétní úkony: registrace fyzických osob, registrace právnických osob, změnové listy pro ohlášení změn týkajících se osoby podnikatele či živnosti, ohlášení organizační složky, prohlášení odpovědného zástupce.

Další významnou novinkou, kterou novela přináší, je nahrazení průkazů živnostenského oprávnění tzv. výpisem ze živnostenského rejstříku. Každý další výpis po vyhotovení výpisu prvního bude vydáván na žádost podnikatele a jeho vydání bude zpoplatněno. Tímto dokumentem se nahrazují až desítky živnostenských listů pro různé živnosti, kterými podnikatelé měli dosud povinnost se prokazovat. Všechna živnostenská oprávnění budou uvedena na jediném dokumentu - výpisu z živnostenského rejstříku. Každý takto vydaný výpis bude pak sloužit podnikateli jako originál. Vydání výpisu na žádost se bude pohybovat okolo 20,- Kč za stránku, vydání výpisu po oznámení změny je pak zpoplatněno stem korun českých.

Dále nebude možno získat živnostenské oprávnění před zápisem do obchodního rejstříku, jak bylo doposud možné. Živnost se bude před tímto zápisem prokazovat stejnopisem ohlášení s prokázáním doručení živnostenskému úřadu. Tomu se zkracuje lhůta k vydání výpisu z živnostenského rejstříku z patnácti na pět dnů. Stejným způsobem se zkracuje i lhůta, ve které musí živnostenský úřad provést zápis do rejstříku po nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese. Rovněž už živnostenský úřad nepřiděluje IČO a veškeré změny, které byly zapsány do obchodního rejstříku, se automaticky promítnou v rejstříku živnostenském, takže nebude třeba je živnostenskému úřadu zvlášť dokládat. Podnikatel rovněž nemá dle novely povinnost mít v provozovně živnostenské oprávnění nebo osvědčení pro účely kontroly.

Jak fyzickým, tak právnickým osobám umožňuje zákon nechat se zastoupit v jednání před živnostenským úřadem třetí osobou. Zastoupení se prokazuje plnou mocí, na níž od účinnosti novely nemusí být podpis podnikatele úředně ověřen. Plná moc může být udělena fyzické i právnické osobě, pro jeden či všechny úkony.

Uvedenými změnami se však neruší zpoplatnění živnostenských listů a koncesních listin, které byly vydány před účinností novely. Zůstávají nadále v platnosti, nicméně po nahlášení jakékoli změny, popř. na vyžádání podnikatele už živnostenský úřad vydá pouze výpis ze živnostenského rejstříku.

Další změna se týká provozoven, kdy novela zavádí pojem „mobilní provozovna“, který kromě dosavadní úpravy pojízdné prodejny či stánku může zahrnovat i další typy zařízení, jako například automat či obdobné zařízení, které slouží k prodeji výrobků nebo služeb a spotřebitel je obsluhuje sám.

Novela nejen zjednodušuje vstup do podnikání a provozování podnikatelské činnosti vůbec, ale jsou jí také výrazně sníženy správní poplatky za úkony učiněné vůči živnostenskému úřadu. Nově už například nemusíte platit za vydání prvního výpisu ze živnostenského rejstříku, dále za schválení odpovědného zástupce, je - li provedeno současně s rozhodnutím o udělení koncese, nebo při změně oboru činnosti v rámci živnosti volné. Snížení zátěže podnikatelů představují také výjimky z placení poplatků. Pokud bude například ohlášeno více živností současně nebo podáno současně více žádostí o koncesi, hradí se poplatek jen jednou. Stejně tak, je - li současně učiněno více úkonů podléhajících poplatku, vybere správní úřad jen jeden poplatek, a to ve výši odpovídající nejvyšší sazbě.

Dle zákona o správních poplatcích jsou poplatky stanoveny v následujících výších:

Ohlášení živnosti při vstupu do ž. podnikání	Kč 1 000,-
Další ohlášení živnosti	Kč 500,-
Přijetí žádosti o koncesi při vstupu do živnostenského podnikání	Kč 1 000,-
Přijetí další žádosti o koncesi	Kč 500,-
Změna rozhodnutí o udělení koncese	Kč 500,-
Vydání rozhodnutí o schválení odpovědného zástupce pro konces. živnost	Kč 500,-
Vydání výpisu z živnost. rejstříku po provedení ohlášené změny	Kč 100,-
Vydání úplného nebo částečného výpisu z živ. rejstříku na žádost	Kč 20,- (za stránku)
Přijetí podání kontaktním místem veřejné správy podle § 72 ŽZ	Kč 50,-

Kateřina Smolková

[Advokátní kancelář CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ a spol.](#)

Dlouhá 39
110 00 Praha 1
Česká Republika

Tel: +420 224 827 884
Fax: +420 224 827 879
Email: ak@akccs.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního](#)

rejstříku

- Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná